

ชื่อเรื่อง : การสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
ต่อการจัดการขยะ

ผู้วิจัย : วงธรรม สรณะ และ จุตินันท์ ขวัญเนตร

หน่วยงาน : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปีงบประมาณ : 2556

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ 2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ 3. เพื่อศึกษาวิธีการและทางเลือกในการจัดการขยะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินงานวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีความครอบคลุมทั้งในส่วนที่ไม่สามารถวัดผลในเชิงตัวเลขและในส่วนที่ไม่สามารถวัดผลในเชิงนามธรรมได้ โดยมีเครื่องมือได้แก่แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ประชาชนในเทศบาลเมืองขลุง จำนวน 381 คน ใช้วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และใช้วิธีการตีความข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการวิจัยพบว่า 1)ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในระดับปานกลางในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล แบ่งออกเป็นกิจกรรม 2 กลุ่ม คือ การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ได้แก่ ร่วมในการดำเนินการ และร่วมในการติดตามประเมินผล ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นการมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ได้แก่ ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 2)พบว่า ปัจจัยกำหนดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับ อิทธิพลของผู้นำ อุดมการณ์ของชุมชนและความเข้มแข็งของเครือข่าย ตามลำดับ 3)ศึกษาวิธีการและทางเลือกในการจัดการขยะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีส่วนร่วมในการจัดการขยะบ้าง

อภิปรายผลการวิจัย จากการศึกษาค้นคว้าในอดีตที่ผ่านมาพบว่ามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการจัดการขยะ ความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยนั้น พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขยะของประชาชนเกี่ยวข้องกับภาวะด้านจิตใจและอารมณ์ของชาวบ้าน กล่าวคือ เทศบาลจะทำให้ประชาชนมีจุดร่วมในอุดมการณ์ การได้รับรางวัลจากการยกย่องด้านการจัดการขยะและกลายเป็นต้นแบบของการจัดการขยะแทนที่จะเป็นผู้แข่งขันทำให้การพัฒนาด้านการจัดการขยะหยุดนิ่ง ดังนั้นการที่จะสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะนั้น ควรจะมีส่วนที่เสริมนำมาสู่กิจกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชน คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะ “สหการ” ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ “สหการ” ซึ่งมีลักษณะที่เป็นการรวมตัวกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมจะมีจุดร่วมกันในประเด็นปัญหาที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันมีพื้นที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งในกรณีนี้ได้แก่ การจัดการขยะ ซึ่งเป็นประเด็นที่สร้างปัญหาในทุกพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จัดให้มีกิจกรรม หรือ โครงการที่จะนำไปสู่การยกย่องเชิดชูเทศบาลเมืองขลุงให้สาธารณชนรับทราบ 2. จัดงาน “เปิดประตูเมืองขลุง” โดยจัดงานที่สามารถดึงมวลชนจากพื้นที่อื่น 3. สร้างเครือข่าย

ความร่วมมือในลักษณะ “สหการองค์กรปกครองท้องถิ่น” 4. สร้างสิ่งจูงใจที่เป็นรูปธรรม การปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่น กำหนดกิจกรรมเพื่อรักษาเครือข่ายหรือเพิ่มความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายของชุมชน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี